

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

Se aprobă,
Secretar de Stat

Robert Eugen SZÉP

AVIZ DE MEDIU

Nr. 100 din 02.09.2022

Ca urmare a notificării adresate de Ministerul Fondurilor Europene (actualul Minister al Investițiilor și Proiectelor Europene) cu sediul în municipiul București, str. Menuetului nr. 7, sector 1, înregistrată cu nr. nr. R1592/19.05.2020,

în urma analizării documentelor transmise și a verificării,

în urma parcurgerii integrale a etapelor procedurale conform prevederilor H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările ulterioare,

Iuând în considerare prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare,

în baza prevederilor art. 4 lit. b) din H.G. nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, se emite:

AVIZ

pentru Programul Operațional Sănătate 2021-2027

promovat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

în scopul adoptării Programului Operațional Sănătate 2021-2027

Implementarea programului se va face la nivel național.

I. CONTEXTUL ELABORĂRII PROGRAMULUI

Domeniul sănătății publice, obiectiv de interes social major, a fost identificat ca fiind prioritar pentru investițiile din fonduri nerambursabile, fiind menționat în acest sens în cadrul mai multor documente strategice: Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI), Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD), Strategia Națională de Sănătate (SNS etc.).

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

Conform Raportului de țară pentru România din 2020, sistemul de sănătate se confruntă cu mai multe probleme, printre care:

- starea de sănătate rămâne sub media UE;
- speranța de viață era una din cele mai scăzute din UE (2017);
- rata mortalității evitabile și cea din cauze tratabile sunt printre cele mai ridicate din UE;
- accesibilitate redusă la serviciile de sănătate, cu diferențe mari între urban și rural și pentru grupurile cu venituri mici și persoane vârstnice;
- nevoile medicale nesatisfăcute sunt ridicate și în creștere;
- îngrijirea preventivă, ambulatorie și în comunitate este subfinanțată. Există o distribuire inegală a unităților medicale și a mediciilor, accentuată la nivel rural. Rețeaua de medici de familie a scăzut constant și nu dispune de stimulente suficiente pentru medicii din rural;
- cheltuielile cu asistența medicală preventivă sunt cu mult sub media UE;
- există provocări în ceea ce privește prevenirea unor boli infecțioase, România având cea mai ridicată rată de cazuri de tuberculoză din UE;
- rata obezității a crescut în ultimii ani, în special în rândul copiilor;
- cheltuielile cu asistența medicală sunt orientate în mod disproportional către serviciile medicale spitalicești;
- serviciile pentru persoanele în vîrstă sunt în continuare limitate, deși se preconizează că ponderea populației cu vîrstă de peste 80 de ani se va dubla până în 2050;
- dotarea cu echipamente terapeutice și de diagnosticare esențiale este printre cele mai deficitare din UE;
- grad limitat de continuitate și integrare între diferitele niveluri de îngrijire medicală;
- politicile în domeniul sănătății nu încurajează reorientarea pacienților către îngrijirea medicală ambulatorie.

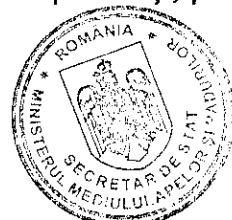
II. PRINCIPALELE OBIECTIVE PROPUSE PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL SĂNĂTATE 2021-2027 (POS 2021 - 2027)

POS 2021-2027 este structurat în 7 priorități, dintre care 4 sunt priorități multifond (FEDR și FSE+).

Programul conține 5 operațiuni de importanță strategică (OIS):

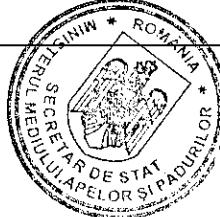
- Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice;
- Cercetare în domeniul bolilor netransmisibile (ex. combaterea cancerului);
- Implementarea de soluții de cercetare în domeniul genomică;
- Observatorul național pentru date în sănătate;
- Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare unde se realizează depistarea precoce, diagnosticarea, tratarea pacienților oncologici (ex. centrul de excelență în protonoterapie - acțiune inclusă în OIS tratament cancer).

În funcție de obiectivele specifice selectate, POS 2021 - 2027 este structurat în 7 priorități, pentru fiecare din acestea fiind formulate acțiuni specifice.

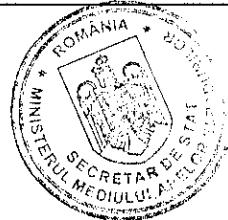
**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

Prioritate	COD	Tipuri de acțiuni
Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)		
Prioritatea Creșterea calității serviciilor asistență medicală primară, comunitară, serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive	A1.	Investiții în infrastructura cabinetelor medicilor de familie (ex. cabine medicale individuale, inclusiv puncte de lucru pentru medicii de familie, diferite forme de asociere ale acestora în grupuri de practică medicală/centre de permanență/dispensare) cu prioritate cele din mediul rural, zone marginalizate, zone greu accesibile, inclusiv în zonele neacoperite cu servicii de medicină de familie sau în care infrastructura existentă este precară sau lipsește. <i>Exemple acțiuni eligibile: dotare/ modernizare/ reabilitare</i>
	A2.	Investiții în infrastructura structurilor implicate în Programul Național de Vaccinare, inclusiv al structurilor publice responsabile cu distribuția vaccinurilor la nivel teritorial. <i>Exemple acțiuni eligibile: dotare (ex. achiziție mijloace de transport adaptate care să asigure inclusiv menținerea lanțului de frig; dotarea camerelor de frig)</i>
	A3.	Investiții în infrastructura publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de sănătate orală (ex: cabine medicale, inclusiv cabine medicale stomatologice organizate în unități de învățământ, dotarea cu unități mobile pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor care urmează o formă de învățământ la servicii medicale de calitate). <i>Exemple acțiuni eligibile: dotare/ modernizare/ reabilitare</i>
	A4.	Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare/ altor structuri medicale publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie Se va acorda prioritate: ○ unităților sanitare publice care vor implementa programe de screening populațional (OIS: cancer, hepatite, tuberculoză, etc.); ○ structurilor sanitare/altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/ acordă asistență medicală ambulatorie de obstetrică ginecologie, inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening/diagnosticare și tratament în vederea creșterii capacitații acestora de a oferi servicii de screening prenatal și de urmărire a gravidei; ○ unităților sanitare publice integrate spitalelor de pediatrie, inclusiv investiții în înființarea/ reabilitarea/ dotarea de cabine de asistență medicală stomatologică în structura ambulatoriilor integrate spitalelor de pediatrie și spitalelor publice care au secții de pediatrie, care să furnizeze servicii de asistență medicală stomatologică acordată copiilor, inclusiv copiilor cu nevoi speciale;

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURIILOR**

		○ ambulatoriilor sau structurilor de tip ambulatoriu care furnizează servicii de sănătate mintală (structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu și centre de sănătate mintală); ○ dispensare TB (care furnizează servicii destinate persoanelor suspecte/ confirmate cu tuberculoză); ○ ambulatoriilor sau structurilor medicale de tip ambulatoriu care furnizează servicii ambulatorii; <i>Exemple de acțiuni eligibile: dotare/ extindere/ modernizare/ reabilitare</i>
Prioritatea 2: Servicii de reabilitare, paliație și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate	A5.	Investiții în infrastructura publică a: - unităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare - unităților sanitare care furnizează servicii de paliație - unităților sanitare acuți în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de reabilitare/ recuperare, servicii de paliație <i>Exemple de acțiuni eligibile: Dotare/ extindere/ modernizare/ reabilitare/construire</i>
	A6.	Investiții de mică amploare în infrastructura publică a spitalelor mici, orășenești și municipale <i>Exemple de acțiuni eligibile: extindere/modernizare/ reabilitare/dotare</i>
Prioritatea 3: Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate	A7.	Investiții în infrastructura publică a structurilor sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, în controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate în sănătatea publică prin investiții în: • laboratoare naționale de referință ex (INSP/ INCD Medico-Militar „Cantacuzino”)/ laboratoare regionale de sănătate publică (ex. centrele regionale de sănătate publică ale INSP); • laboratoarele de microbiologie din cadrul spitalelor. Prioritizarea acestora se va realiza în documentele operaționale derivate din SNS 2022-2030. <i>Exemple de acțiuni eligibile: extindere/modernizare/ reabilitare/dotare.</i>
	A8.	Investiții în infrastructura publică a sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângei și/sau de colectare, procesare, fracționare și stocare a plasmei Ex.: centrele de transfuzie sanguină (ex. Institutul Național de Hematologie Transfuzională și centrele de transfuzie sanguină

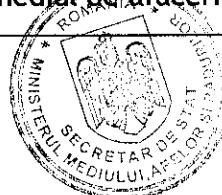

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURIILOR**

		județene etc.); infrastructura de prelevare, testare a sângelui și/ sau procesare a plasmei <i>Exemple de acțiuni eligibile: construire/ extindere/ modernizare/ reabilitare/ dotare.</i>
	A9.	Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe: dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, prin asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire. Se va acorda prioritate investițiilor în: unități sanitare care tratează pacienți critici (ex. cu patologie vasculară cerebrală acută, cardiac, politraumă, mari arși, etc.), precum și în structurile care furnizează servicii de îngrijire pentru pacienți critici (ex. ATI, blocuri operatorii, UPU, inclusiv stațiile de oxigen care deservesc aceste structuri, etc.). <i>Exemple de acțiuni eligibile: extindere/modernizare/ reabilitare/dotare (ex. structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe, rezonanță magnetică nucleară etc.), laboratoare de analize medicale, rețea gaze medicale, rețea electrică din structurile mari consumatoare de energie, etc.)</i>
	A10.	Investiții în infrastructura publică a unităților certificate ca centre de expertiză în boli rare și a unităților sanitare care furnizează servicii medicale pentru pacienții cu boli rare și genetice în colaborare cu centrele de expertiză în boli rare și cu centrele de genetică medicală. <i>Exemple de acțiuni eligibile: extindere/modernizare/ reabilitare/construire/dotare</i>
Prioritatea 4: Investiții pentru construirea spitalelor regionale	A11.	Continuarea investițiilor în spitalele regionale de urgență: Iași, Cluj, Craiova (faza II) <i>Exemple de acțiuni eligibile: construcție/ dotare, inclusiv măsuri de tip FSE+</i>
Prioritatea 5: Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical	A12.	Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical <u>A. proiecte strategice predefinite</u> Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice - operațiune de importanță strategică. <i>Tipurile de acțiuni eligibile specifice ar putea include:</i> ○ activități de cercetare pentru dezvoltarea de produse biologice profilactice și terapeutice inovative (ex. vaccin gripal tetravalent, seruri terapeutice, alte vaccinuri virale și bacteriene, probiotice și suplimente alimentare naturale); ○ activități de transfer tehnologic pentru candidații de produse biologice din ariile pilot; ○ integrarea inteligenței artificiale ca parte a procesului de obținere a produsului inovativ;

	○ dezvoltarea platformei de studii preclinice pe animale de laborator și certificarea acesteia ca unitate în regim de bună practică de laborator (GLP); ○ dezvoltarea structurii pentru stocarea materialului biologic (biobancă) în condiții de calitate și cu respectarea principiilor de etică; ○ dezvoltarea infrastructurii necesare derulării acțiunilor de cercetare.
A13.	Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical A. proiecte strategice predefinite Cercetare în domeniul bolilor netransmisibile (ex. combaterea cancerului) <i>Tipurile de acțiuni eligibile specifice ar putea include:</i> Implementarea unor soluții de cercetare pentru tratarea cancerelor: ○ dezvoltarea unui aranjament experimental demonstrativ, complet bazat pe laseri de mare putere și fascicul gamma de mare intensitate pentru producerea de noi radiofarmaceutice; ○ dezvoltarea unui aranjament experimental demonstrativ pentru cercetări privind noi proceduri de protonoterapie/hadronoterapie, complet bazat pe laseri de mare putere, care va combina într-un sistem unic, versatil, precizia spațială și expunerea rapidă la radiația ionizantă generată de laser susținute de o tehnică de imagistică cu raze X, de asemenea generate prin laser, cu sensibilitate de precizie foarte ridicată și doză mică de radiație; ○ pilotarea/testarea soluțiilor de cercetare.
A14.	Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical A. proiecte strategice predefinite Implementarea de soluții de cercetare în domeniul genomică <i>Tipurile de acțiuni eligibile specifice ar putea include:</i> ○ Implementarea unor soluții de cercetare în domeniul genomică ○ realizarea de activități de cercetare-dezvoltare și inovare în genomică, bioinformatică și alte științe omice și valorificarea rezultatelor produse, inclusiv în parteneriat cu alte organizații publice și private ○ crearea genomului național de referință, dezvoltarea bazei de date genomice națională și procesarea datelor genomice în vederea îmbunătățirii prevenției, diagnosticului și tratamentului cancerului, bolilor rare și alte afecțiuni considerate prioritare la nivel național și european ○ introducerea de servicii și produse inovative și dezvoltarea de noi cunoștințe în domeniul de specializare intelligentă medicina personalizată, inclusiv prin colaborarea cu mediu de afaceri

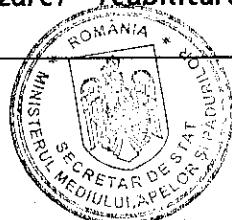

		○ validarea rezultatelor și transferul acestora în sistemul de sănătate, în cadrul unei rețele naționale care include și regiuni mai puțin dezvoltate ○ activități de colaborare și cooperare cu organizații și consorții naționale, europene și internaționale ○ dezvoltarea capacitatei de cercetare și inovare prin adaptarea infrastructurii naționale de cercetare-dezvoltare în domeniul genomică la nivel state of the art, pentru asigurarea capacitatei de cercetare-dezvoltare și inovare, precum și pentru dezvoltarea unui ecosistem național de cercetare competitiv și materializarea oportunităților și obiectivelor științifice de cercetare-dezvoltare și inovare rezultate pe plan național
A15.		Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical Proiecte care vizează soluții de cercetare cu aplicabilitate în domeniul medical - mecanism competitiv. a) Sprijin pentru dezvoltarea de parteneriate sustenabile în domeniul cercetare/dezvoltare/inovare (CDI) între universități/ instituții publice de cercetare/dezvoltare și organizațiile private de cercetare atât pentru cercetarea fundamentală (ex. științele omice), cât și pentru cercetarea aplicată interdisciplinară, inclusiv prin constituirea de consorții intersectoriale cu entități publice și private. ○ Sprijinirea actorilor din sistemul de CDI (universități/institute/centre de cercetare/întreprinderi) care să asigure transferul optim de cunoștințe pentru sprijinul trecerii rezultatelor cercetării și inovării în piață ○ Creșterea gradului de colaborare public-privat (dintre organizațiile publice de cercetare și întreprinderi), care să susțină activitățile de CDI pe întregul traiectul de la concept la piață ○ Sprijin pentru întreprinderile inovatoare în vederea creșterii performanței și a calității în domeniul CDI, prin dezvoltarea de produse/procese/servicii inovative, inclusiv prin încurajarea finanțării de start-up-uri inovatoare cu potențial ridicat, pe domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel național. b) Susținerea dezvoltării și testării de tehnologii inovative /avansate cu aplicabilitate în domeniul clinic (ex: value based technologies pentru metode de prevenție, diagnostic multidisciplinar integrat, tratamente non-invazive, minim invazive și asistate robotic sau cu inteligență artificială, inclusiv infrastructură și dotare adecvate) c) Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și Internațional

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

		○ Finanțarea proiectelor care vizează sinergii cu acțiunile Orizont Europa și alte programe europene pentru creșterea participării RO la programele europene și internaționale CDI ○ Creșterea calității cercetării aplicative și dezvoltarea de noi parteneriate în cadrul ERA în domeniul vizat de proiecte, prin dezvoltarea capacitatei de cercetare a organizațiilor beneficiare și creșterea vizibilității acestora la nivel național și internațional, prin atragerea unor cercetători cu experiență din străinătate și crearea unor grupuri de excelență în jurul acestora.
Prioritatea 6: Digitalizarea sistemului medical	A16.	Digitalizare în sănătate ➤ Observatorul național pentru date în sănătate - operațiune de importanță strategică. <i>Tipuri de acțiuni eligibile specifice acestei operațiuni din componența de digitalizare ar putea include:</i> ● Design și execuția infrastructurii-suport și a soluțiilor informatici aferente colectării, indicatorilor de sănătate, dezvoltării de tablouri de bord naționale, regionale și locale, (inclusiv dotări) pentru: - furnizori de servicii de sănătate publică și autorități de sănătate publică de nivel național, regional, județean (entități publice) - furnizorii de servicii medicale de la toate nivelurile sistemului de sănătate (ca generatori de date primare pentru sistemul de informații de sănătate) (entități publice) - Sistemul de depozit al metadatelor - dezvoltare de soluții de anonimizare completă a datelor pacienților pentru utilizare în scopuri de cercetare ● Dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate, cu anvergură națională ● Digitalizarea internă a unităților sanitare altfel decât cele finanțate din PNRR. <i>Activități eligibile: dezvoltarea de aplicații pentru: înregistrarea și stocarea de date personale, date clinice și paraclinice ale pacienților, pentru adaptarea continuă a îngrijirilor pe baza dovezilor clinice, fișe electronice de sănătate, etc.</i>
Prioritatea 7: Măsuri care susțin domeniile oncologie și transplant	A17.	Oncologie Investiții în infrastructura publică a: - unităților sanitare unde se realizează depistarea precoce, diagnosticarea, tratarea pacienților oncologici (ex. centrul de excelență în protonoterapie - acțiune inclusă în OIS tratament cancer). <i>Exemple de acțiuni eligibile: modernizare/ reabilitare/ extindere/ construcție/dotare</i>

		<i>Investițiile ar putea implica: construcție clădire/ clădire pentru servicii auxiliare (spații dedicate tratamentelor de zi și de durată); echipament pentru protonoterapie (cyclotron de ultimă generație)</i> ○ Dotări pentru centrul de excelență (ex. echipamente de imagistică (PET-RMN, RMN 3T, RMN 1,5 T, PET-CT CT premium, SPECT 16 sliceuri); cyclotron pentru producerea de radioizotopi, echipamente de dozimetrie, analize medicale și investigații; cyclotron pentru producerea de radioizotopi, infrastructura IT, cyberknife machine, aparat de radioterapie stereotaxică, TrueBeam ST, trilogy, RapidArc, accelerator linear etc.)
A18.	Oncologie	Investiții în infrastructura publică a: - institutelor oncologice/ unităților sanitare publice de interes național care diagnosticează și tratează cancer cu localizare specifică (ex. tumori cerebrale, hemato-oncologice etc.) <i>Exemple de acțiuni eligibile: dotare, inclusiv laboratoare de anatomie patologică</i> - unităților sanitare publice de interes regional care diagnosticează și tratează cancer <i>Exemple de acțiuni eligibile: dotare</i> - laboratoarelor de genetică și de anatomie patologică pentru diagnosticul cancerului în vederea tratamentului personalizat în funcție de profilul tumoral identificat. <i>Exemple de acțiuni eligibile: dotare</i>
A19.	Oncologie	Investiții în infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major - Institut de oncologie <i>Exemple de acțiuni eligibile: construcție/ dotare</i>
A20.	Transplant	- Investiții în infrastructura publică a unităților sanitare acreditate pentru activități în domeniul transplantului (ex. dotare cu sisteme de purificare a sângeului - ECMO a centrelor acreditate pentru prelevare organe), a laboratoarelor HLA acreditate, inclusiv a unităților care coordonează activitatea de transplant (ex. infrastructură și dotare), infrastructură în domeniul transplant, inclusiv terapii celulare (ex. <i>infrastructură și dotare, inclusiv laboratoare</i>), a băncilor multițesut (ex. piele/țesut osos/grefe vasculare și valve cardiace/cornee/stocarea țesuturilor/membrană amniotică etc.) și celule (ex. infrastructură și dotare)
A21.	Transplant	- Investiții în infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major - unitate sanitară publică care realizează intervenții multidisciplinare și care este acreditată pentru mai

		multe activități în domeniul transplantului - transplant multi organ, transplant organ/organe și transplant medular (ex. construcție/ dotare, inclusiv laboratoare).
FONDUL SOCIAL EUROPEAN FSE+		
Prioritatea 1: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu	A22.	➤ Implementarea de măsuri de îmbunătățire a Programului Național de Vaccinare (PNV) inclusiv prin acțiuni de formare/ actualizare de competențe ale personalului și prin campanii și intervenții de informare/ conștientizare a populației din grupuri vulnerabile. ➤ Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității asistenței medicale primare și integrarea cu serviciile oferite în ambulatoriu și asigurarea continuității serviciilor medicale, inclusiv prin acțiuni de formare/ actualizare de competențe ale practicienilor vizavi și prin creșterea capacitații furnizării de servicii preventive a. dezvoltarea de instrumente care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară (ex. ghiduri/ proceduri/ protocoale de lucru/ metodologii/ standarde de calitate/ traseu al pacienților/ sistem de trimitere pentru boli prioritare cu impact asupra stării de sănătate, inclusiv asigurarea legăturii ce celelalte nivele - asistență oferită în regim ambulatoriu sau spitalizare continuă, îmbunătățirea mecanismului previzibil de finanțare pe niveluri de servicii etc); b. formarea personalului implicat în furnizarea serviciilor și continuumului de servicii de asistență medicală primară, inclusiv pentru echipa medic de familie- asistent medical comunitar, mediator sanitar, personal de suport) (ex. dezvoltare curriculum/ materiale de instruire; furnizare programe de instruire etc.). Programele de instruire vizează instruirea personalului medical și paramedical de pe tot traseul pacientului și vor avea la bază metodologiile protocoalele și standardele de calitate dezvoltate. c. creșterea capacitații de furnizare de servicii preventive în asistență medicală primară și comunitară prin finanțarea costurilor operaționale ale serviciilor (ex. salarii, costurile operaționale ale structurilor care furnizează serviciile etc) din centrele comunitare integrate din PNRR. ➤ Implementarea de: a. programe de screening pentru bolile majore de sănătate publică pentru grupuri vulnerabile/ comunități cu grad de vulnerabilitate crescut* conformf descrierii din secțiunea de GT

		(ex. cancer col uterin/ de sân/ colorectal/ pulmonar/ prostată/ hepatite/ HIV SIDA/ Tb, screeningul factorilor de risc comuni ai bolilor cronice etc.) b. măsuri privind sănătatea mamei și nou-născutului/copilului: Implementarea de programe de urmărire, îngrijire a sarcinii și nou-născutului și copilului mic ➢ Îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu, inclusiv prin acțiuni de formare/ actualizare de competențe ale practicienilor vizăți: a. dezvoltarea de instrumente de lucru care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu (ex. ghiduri de practică, proceduri/protocole de lucru/metodologii/standarde de calitate/traseu al pacienților/sistem de trimitere/ management de caz etc.) b. formarea personalului implicat în furnizarea serviciilor în regim ambulatoriu (ex. curriculum/ materiale de instruire periodică; furnizare programe de formare; măsuri de întărire a capacitații furnizării serviciilor medicale de tip ambulatoriu, inclusiv prin furnizarea de modele, etc.) ➢ Implementarea de programe de sănătatea reproducerii pentru a crește accesibilitatea la aceste servicii a persoanelor vulnerabile a. dezvoltarea de mecanisme în domeniul sănătății reproducerii care sunt menite să contribuie la dezvoltarea unui program sustenabil de planificare familială și de sănătatea reproducerii (ex. protocole, ghiduri și modele de practică etc); b. formarea personalului implicat în implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv a celor implicați în furnizarea de servicii medicale de prevenție în domeniul sănătății prenatale și celor de planificare familială (ex. dezvoltare curriculum/ materiale de instruire; furnizare programe de instruire; măsuri de întărire a capacitații furnizării serviciilor medicale de tip ambulatoriu, inclusiv prin furnizarea de modele, etc.); c. creșterea capacitații de a furniza servicii de sănătatea reproducerii, cu accent particular pe cabinetele de planificare familială reabilitate și dotate prin PNRR până la preluarea completă și consolidată în sistemul de îngrijiri prin finanțarea costurilor operaționale ale serviciilor (ex. salarii, costurile operaționale ale structurilor care furnizează serviciile, costuri indirecte etc); d. campanii și intervenții de informare, educare și conștientizare privind îngrijirea sarcinii și planificarea familială dedicate grupurilor dezavantajate socio-economic. ➢ Creșterea capacitații de recuperare a copiilor/ tinerilor cu probleme de sănătate mintală (0-18 ani)

		<i>Exemple de acțiuni eligibile:</i> a. formarea personalului implicat în tratarea copiilor/ tinerilor cu probleme de sănătate mintală, inclusiv programe de formare destinate părinților sau altor aparținători b. creșterea capacitatei de furnizare de servicii recuperare, cu accent particular pe centrele publice de sănătate mintală care vor fi susținute din POS FEDR prin finanțarea costurilor operaționale ale serviciilor (ex. salarii, costurile operaționale ale structurilor care furnizează serviciile, costuri indirecte etc) ➤ Îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei de sănătate orală, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor care urmează o formă de învățământ, atât din mediul urban, cât și din mediul rural a. dezvoltarea de instrumente de lucru și mecanisme care să întărească capacitatea cabinetelor de medicină școlară de a furniza servicii preventive și de monitorizare a stării de sănătate a copiilor și tinerilor, inclusiv campanii de educație pentru sănătate și de promovare a sănătății b. formarea personalului/ actualizare de competențe ale personalului pentru furnizarea serviciilor de sănătate în unități de învățământ c. creșterea capacitatei de furnizare de servicii preventive de medicină școlară și/sau de sănătate orală care să vizeze copii/ tineri care urmează o formă de învățământ prin finanțarea costurilor operaționale ale serviciilor (ex. salarii, costurile operaționale ale structurilor care furnizează serviciile, etc)
Prioritatea 2: Servicii de reabilitare, paliatie și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate	A23.	A. Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de reabilitare/ recuperare prin: a. dezvoltarea de instrumente de lucru care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare, inclusiv mecanism de finanțare (ex. ghiduri/ proceduri/ protocoale/ definirea traseului pacientului în sistem etc); b. acțiuni de formare/actualizare de competențe ale personalului implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare (ex. dezvoltare curriculum/ materiale de instruire; furnizare programe de instruire etc); c. creșterea capacitatii de furnizare de servicii de reabilitare/ recuperare prin finanțarea costurilor operaționale ale serviciilor (ex. salarii, costurile operaționale ale structurilor care furnizează serviciile, etc) B. Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă și a îngrijirilor la domiciliu, prin: a. dezvoltarea de instrumente de lucru și mecanisme care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

		îngrijire paliativă și de îngrijiri la domiciliu (ex. ghiduri/ proceduri/ protocoale de lucru/ colaborări interdisciplinare etc); b. acțiuni de formare/ actualizare de competențe ale personalului implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă c. creșterea capacitatei de furnizare de servicii de îngrijire paliativă, inclusiv îngrijire paliativă la domiciliu, prin finanțarea costurilor operaționale ale serviciilor (ex. salarii, costurile operaționale ale structurilor care furnizează serviciile, etc.) cu accent pe centre de îngrijire paliativă nou create, localizate în principal în județele unde nu există niciun serviciu de paliație, și asigurarea funcționalității acestora până la preluarea sustenabilității și consolidată în sistemul național de îngrijiri C. Accesibilitate și eficacitate îmbunătățite pentru serviciile de spitalizare prelungită pentru bolile cronice prin: a. dezvoltarea de instrumente de lucru și mecanisme care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de spitalizare prelungită pentru bolile cronice (ex. ghiduri/ proceduri/ protocoale/ definirea traseului pacientului în sistem; redefinirea politicilor de acces în funcție de severitatea afectării și de criterii de vulnerabilitate etc.) Implementarea și finanțarea acestor măsuri vor ține cont/ vor asigura complementaritatea cu acțiunile finanțate din PNRR - componenta 13 (reformă socială) în contextul căreia se va finanța strategia de îngrijire pe termen lung b. acțiuni de formare/ actualizare de competențe ale personalului implicat în furnizarea serviciilor de spitalizare pentru boli cronice c. creșterea capacitatei de furnizare de servicii de spitalizare pentru boli cronice, prin finanțarea costurilor operaționale ale serviciilor (ex. salarii, costurile operaționale ale structurilor care furnizează serviciile, etc) cu accent pe acele spitale unde acestea nu există sau sunt la un nivel suboptim și asigurarea funcționalității acestora până la preluarea sustenabilității și consolidată în sistemul național de îngrijiri
Prioritatea 3: Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu	A24.	A. Măsuri destinate creșterii rezilienței și eficacității serviciilor de sănătate publică pentru supravegherea bolilor transmisibile, prin dezvoltarea de instrumente de lucru și furnizarea de programe de actualizare de competențe a personalului implicat a1: Creșterea rezilienței și eficacității serviciilor de sănătate publică pentru supravegherea bolilor transmisibile, prin instrumente de lucru (ex. ghiduri, definiții de caz/ procedurilor/ protocoalelor etc) și furnizarea de programe de

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate	formare/ actualizare de competențe a personalului implicat (ex. DSP/INSP, inclusiv centrele de sănătate publică regionale, INCD Cantacuzino, unități sanitare publice etc) a2. Implementarea de măsuri destinate controlului infecțiilor, inclusiv cele asociate actului medical (IAAM), cu accent pe secțiile cu risc de incidență crescută: ex. ATI, UPU, ORL, oftalmologie, chirurgie, gastroenterologie etc, prin dezvoltarea/ actualizarea de instrumente de lucru (ex. protocoale, planuri de implementare, monitorizare, studii, analize etc.) și furnizarea de programe de formare/ actualizare de competențe a personalului implicat a3. Creșterea eficacității managementului deșeurilor în unitățile medicale, inclusiv a celor medicale, prin dezvoltarea de instrumente de lucru (ex. ghiduri/ proceduri operaționale/ peer to peer review, elaborare plan de optimizare a gestionării deșeurilor la nivelul unității medicale, monitorizare etc) și furnizarea de programe de formare/ actualizare de competențe a personalului implicat, dar și prin măsuri de sensibilizare și conștientizare.
A25.	B. Creșterea rezilienței sistemului național de transfuzii (SNT), inclusiv infrastructura de testare a sângei și procesare a plasmei, prin dezvoltarea de instrumente de lucru (ex. îmbunătățirea cadrului normativ, proceduri, reorganizarea și optimizarea SNT; dezvoltare mecanism de colectare de plasmă prin reformarea sistemului de transfuzie sanguină, acreditarea centrelor de transfuzie sanguină, astfel încât să îndeplinească standardele UE în materie de colectare, stocare, manipulare, fractionare plasmă etc, inițierea procesului de autorizare a instituțiilor din sistemul transfuzional conform cerințelor comunitare etc) și furnizarea de programe de actualizare de competențe a personalului implicat care va lucra inclusiv în cadrul infrastructurii reabilitate, inclusiv prin transfer de expertiză și bune practici C. Măsuri destinate creșterii accesului și eficacității serviciilor de îngrijire medicală dedicate pacientului critic (ex. pacient cu AVC, mari arși, politraumă, pacienților cardiaci critici etc), inclusiv a structurilor suport (ex. ambulanța/ SMURD; UPU; ATI etc) prin dezvoltarea instrumente de lucru, a unor mecanisme care să asigure abordarea integrată între structurile implicate și acțiuni de formare/ actualizare de competențe ale personalului implicat D. Creșterea accesibilității și rezilienței capacității de îngrijire medicală a pacienților cu boli rare, prin dezvoltarea de instrumente de lucru și mecanisme (ex ghiduri, definiții de caz/ proceduri/ protocoale/ certificare servicii, crearea de parteneriate/ rețele de expertiză/ centre regionale

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

		<i>de genetică/ centru de referință, etc.); furnizarea de programe de formare/ actualizare de competențe ale personalului implicat, inclusiv prin furnizare servicii de informare, consiliere a pacienților din grupurile vulnerabile identificați cu boli rare/ genetice</i> E. Intervenții de creștere a e-health si digital literacy (ex. consultări, promovare legislație, formare continuă profesioniști, dobândirea de cunoștințe noi în materie de e-health, dezvoltarea de mecanisme de asigurare a calității datelor, creșterea capacitații de utilizare a datelor pentru definirea politicilor de sănătate și pentru comunicarea publică - acțiunile sunt complementare cu măsurile prevăzute în POS - prioritatea 6.
A26.		A. Dezvoltarea de programe/ module specifice și transversale de la nivelul universităților de medicină, care să permită formarea postuniversitară de specialitate în conformitate cu specialitățile asumate de Ministerul Sănătății în nomenclatorul de specialități și în acord cu modelele europene B. Dezvoltarea de programe de formare medicală continuă care asigură competențe profesionale și competențe transversale prin sprijinirea parteneriatelor dintre furnizorii de formare (la nivelul învățământului terțiar) și instituțiile medicale C. Dezvoltarea competențelor personalului implicat în implementarea intervențiilor strategice din domeniul cercetării susținute din POS: genomică, vaccinuri, tratament cancer (schimburi de experiență, programe de master, PhD etc.)
Prioritatea 7: Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament	A27.	A. Creșterea eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate în domeniul transplantului, prin dezvoltarea de instrumente de lucru/ mecanisme și prin formarea/ actualizarea competențelor practicienilor implicați a. creșterea capacitații de coordonare a activității în domeniul transplantului prin dezvoltarea de mecanisme (ex. proceduri interne/ ghiduri/ ghiduri/ protocoale/ metodologii, crearea cadrului și implementarea de măsuri care să asigure utilizarea efectivă a tehnologiilor digitale în furnizarea de servicii medicale etc), inclusiv prin derularea de campanii/ evenimente de informare și conștientizare în domeniul transplantului b. formarea/actualizarea competențelor personalului implicat în activități de coordonare a transplantului la nivel național și regional și a derulării activităților de transplant, inclusiv prin acordarea de sprijin pentru procesul de acreditare

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

III. OBIECTIVE DE PROTECȚIE A MEDIULUI RELEVANTE PENTRU POS 2021-2027

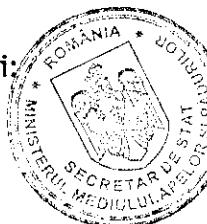
În raport cu aspectele de mediu, au fost identificate următoarele obiective de mediu relevante:

Aspect de mediu	Obiectiv relevant de mediu
1. Biodiversitate	O.R.1 Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică inclusiv cu menținerea și dezvoltarea rețelei
2. Populația și sănătatea umană	O.R.2 Diminuarea factorilor de risc și îmbunătățirea condițiilor de viață și a stării de sănătate a populației umane
3. Sol	O.R.3 Limitarea impactului asupra solului și menținerea capacitații productive a acestuia
4. Apă	O.R.4 Îmbunătățirea stării ecologice și chimice/ potențialului ecologic ale corpurilor de apă și menținerea funcțiilor ecologice ale acestora
5. Aer	O.R.5 Îmbunătățirea calității aerului
6. Factori climatici	O.R.6 Prevenirea și minimizarea efectelor negative generate de schimbările climatice
7. Valori materiale	O.R.7 Promovarea utilizării și gestionării durabile a valorilor
8. Patrimoniu cultural	O.R.8 Protecția și conservarea patrimoniului cultural, inclusiv păstrarea tradițiilor și obiceiurilor locale
9. Peisaj	O.R.9 Protecția și îmbunătățirea peisajului natural și a celui rural tradițional
10. Eficiență energetică	O.R.10 Îmbunătățirea eficienței energetice și a utilizării resurselor de energie
11. Transport durabil	O.R.11 Reducerea externalităților de mediu aferente activităților de transport
12. Deșeuri	O.R.12 Reducerea cantităților de deșeuri generate și a cantităților eliminate prin depozitare
13. Managementul riscurilor	O.R.13 Prevenirea efectelor riscurilor naturale și limitarea poluărilor accidentale

Tipurile de acțiuni din Programul Operațional Sănătate 2021-2027 nu se regăsesc în Anexa 1 a Legii nr. 22/2001 de ratificare a *Convenției privind evaluarea impactului de mediu în context transfrontieră, adoptată la Espoo la 25 februarie 1991*.

IV. AVIZUL SE EMITE CU URMĂTOARELE MĂSURI ȘI CONDIȚII:

La implementarea acțiunilor propuse în program se vor lua următoarele măsuri:

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

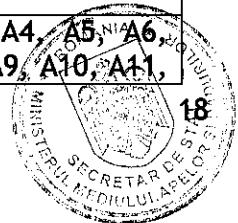
Obiectiv/ aspect de mediu	Măsură	Adresabilitatea măsurilor¹
OR1 - Biodiversitate	Anterior demarării lucrărilor de renovare la exterior a clădirilor se va realiza o identificare a eventualei prezențe a indivizilor de liliieci și păsări precum și a prezenței de adăposturi și cuiburi ale acestora. Activitățile vor fi derulate de experți atestați (Registrul experților atestați pentru elaborarea de studii de mediu - Tipuri de studii: Monitorizarea biodiversității „MB”). Experții trebuie să propună măsurile adecvate pentru realizarea lucrărilor fără afectarea indivizilor, cuiburilor și a adăposturilor, în conformitate cu cerințele legislației de mediu în vigoare. În cazul clădirilor în care au fost dezafectate adăposturi / cuiburi, vor fi adoptate soluții de instalare a unor adăposturi / cuiburi artificiale, utilizând de preferință soluții durabile (durată lungă de viață) precum adăposturile incorporate în construcții.	A1, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A17
	Amplasarea proiectelor propuse în cadrul programului va avea în vedere evitarea oricărui impact semnificativ asupra componentelor de biodiversitate, incluzând aici și habitatele și speciile de interes comunitar. Analiza trebuie să ia în considerare efectele la distanță ale proiectelor, precum și mobilitatea speciilor și nu doar criteriul de intersectare a ariilor naturale protejate.	A5, A8, A10, A12, A13, A14, A15, A17, A19, A21
	Toate investițiile efectuate în cadrul POS, ce propun sisteme de iluminare artificială la exterior, se vor realiza cu implementarea uneia sau mai multora dintre următoarelor soluții : 1. Reducerea supra-iluminării (lumini prea puternice); 2. Orientarea și ecranarea surselor de lumină (menținerea lumini în limita proprietății sau a zonei desemnate pentru iluminare); 3. Evitarea grupării excesive a lumini (iluminarea doar a zonelor în care este cu adevărat necesar); 4. Reducerea duratei de iluminare (utilizarea temporizatoarelor, a senzorilor de mișcare, iluminare adaptivă care estompează sau	A1, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A15, A17, A19, A21

¹ Codul acțiunilor POS în cadrul cărora vor fi implementate măsurile

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

Obiectiv/ de mediu	Aspect	Măsură	Adresabilitatea măsurilor¹
		stingă luminile când nu mai sunt necesare etc.); 5.Prevederea de surse de iluminat cu lumină căldă, fără culoarea albastră (temperatura culorii să nu depășească 3000 Kelvin), pentru protecția faunei sălbaticice.	
OR3 - Sol		Proiectele ce presupun realizarea de construcții vor asigura implementarea acestor alternative de proiect care asigură nivelul minim de artificializare a suprafețelor de sol.	A5, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A15, A17, A19, A21
OR4 - Apă		Finanțarea proiectelor de reabilitare/construcție va fi condiționată de existența/propunerea unui sistem conform de colectare, epurare și evacuare a tuturor apelor uzate conform cerințelor legale în vigoare sau de includere a acestei componente în proiectul de reabilitare.	A1, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A15, A17, A19, A21
OR5 - Aer		Acțiunile de dotare a unităților medicale vor avea în vedere (prin indicarea în documentele de proiect) achiziționarea de echipamente și/sau vehicule cu un nivel redus al emisiilor de poluanți atmosferici.	A2, A3, A8, A9, A10, A11, A12, A13, A14, A17, A19, A21
OR6 - Factori climatici		Toate echipamentele de răcire ce urmează a fi achiziționate prin POS nu vor utiliza substanțe care contribuie la epuizarea stratului de ozon.	A2
		În cadrul proiectelor finanțate vor fi adoptate cel puțin una din următoarele soluții pentru adaptarea la efectele schimbărilor climatice de exemplu (se pot implementa și alte măsuri în funcție de particularitățile zonei): 1. Creșterea spațiilor verzi și a numărului de arbori; 2. Proiectarea adecvată a clădirilor, folosind umbrirea, ventilația naturală și o bună izolare termică; 3. Utilizarea surselor de energie regenerabilă (de exemplu panouri fotovoltaice); 4. Integrarea sistemelor de colectare a apelor pluviale;	Toate măsurile ce presupun construcții/reabilitări
OR9 - Peisaj		Includerea principiilor „clădirilor verzi” în proiectarea și construcția unităților medicale (dacă este posibil și în proiectele de reabilitare) pentru o mai bună integrare peisagistică a acestor clădiri și o reducere a impactului asupra ecosistemelor urbane.	În principal A11, A19, A21
OR12 - Deșeuri		Pentru a asigura o gestionare corectă a deșeurilor (inclusiv aplicarea principiilor	A1, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11,

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURIILOR**

Obiectiv/ aspect de mediu	Măsură	Adresabilitatea măsurilor ¹
	economiei circulare pentru creșterea gradului de reducere, reutilizare și reciclare a deșeurilor) din construcții și demolări, ce sunt generate la implementarea proiectelor subsecvente POS, se vor solicita documente justificative privind trasabilitatea deșeurilor (predarea lor către entități abilitate conform legii să gestioneze acest tip de deșeuri) și metoda de gestionare a acestora (reutilizare/reciclare/eliminare)	A12, A13, A14, A15, A17, A19, A21.
	Acțiunea de creștere a eficacității managementului deșeurilor în unitățile medicale, inclusiv a celor medicale, prin dezvoltarea de instrumente de lucru, trebuie să includă prevederi clare privind trasabilitatea acestora până la soluția de eliminare finală (pentru eliminare situațiilor de gestionare neconformă a deșeurilor medicale). De asemenea se recomandă și reducerea cantităților de deșeuri generate.	A24

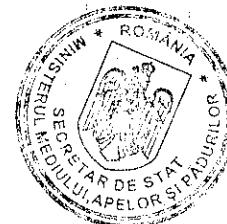
V. MONITORIZAREA

Programul de monitorizare a efectelor implementării POS 2021-2027 are în vedere identificarea, respectiv preîntâmpinarea, potențialelor efecte negative asupra componentelor de mediu și permite propunerea unor acțiuni suplimentare de reducere a impactului asupra mediului sau de remediere a zonelor posibil afectate.

Setul de indicatori stabiliți contribuie la:

- evaluarea modului în care sunt atinse obiectivele de mediu relevante prin implementarea POS 2021-2027, respectiv obținerea și înregistrarea informațiilor cu privire la efectele asupra mediului generate în urma implementării programului, monitorizarea incluzând toate tipurile de efecte;
- implementarea corectă a măsurilor propuse pentru evitarea/reducerea efectelor asupra mediului, precum și verificarea eficienței acestora;
- identificarea efectelor adverse neprevăzute și posibilitatea aplicării unor acțiuni de remediere adecvate.

Obiectiv de mediu	Indicator de monitorizare	Tintă
OR1 - Biodiversitate	Ponderea clădirilor reabilitate pentru care a fost realizată în prealabil verificarea prezenței cuiburilor/ adăposturilor de păsări și liliieci	100%

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR**

	Ponderea proiectelor finanțate pentru care au fost identificate impacturi reziduale semnificative asupra habitatelor și speciilor	→ 0 %
	Numărul situațiilor în care a fost necesară protejarea/ relocarea de cuiburi/ adăposturi de păsări și lileci	≥ 0
	Numărul situațiilor în care a fost necesară sau instalarea de adăposturi/ cuiburi artificiale	≥ 0
	Ponderea proiectelor ce presupun iluminat artificial exterior în care au fost implementate cerințele măsurii M3	→100%
OR3 - Sol	Suprafața totală de sol pierdută ca urmare a implementării acțiunilor propuse	Cât mai mică posibilă
OR4 - Apă	Ponderea beneficiarilor acțiunilor ce includ lucrări de reabilitare în care gestionarea apelor uzate se realizează conform cerințelor legale în vigoare	→100%
OR5 - Aer	Ponderea proiectelor în care se asigură reducerea emisiilor de poluanți atmosferici	→100%
OR6 - Factori climatici	Ponderea instalațiilor de frig achiziționate în cadrul POS care nu utilizează substanțe ce conduc la epuizarea stratului de ozon	→100%
OR9 - Peisaj	Ponderea proiectelor de construcție / reabilitare a clădirilor cu destinație medicală în care au fost incluse principiile de proiectare și construcție a clădirilor verzi	→100%
OR12 - Deșeuri	Ponderea proiectelor în care gestionarea deșeurilor din construcții și demolări poate fi integral dovedită ca fiind conformă cu cerințele legale și principiile economiei circulare	100%

Titularul programului este obligat să depună anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării (art. 27 alin. (3) din H.G. nr. 1076/2004), rezultatele programului de monitorizare a efectelor asupra mediului la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

EMITEREA AVIZULUI DE MEDIU S-A FĂCUT AVÂNDU-SE ÎN VEDERE:

1) Alternative la program și motivarea alternativei finale

Prima versiune a Programului Operațional Sănătate 2021-2027 a fost elaborată în mai 2020, ulterior fiind realizate o serie de modificări astfel încât să existe o variantă îmbunătățită.

Prima versiune a programului a inclus 7 priorități, 4 obiective specifice și 27 tipuri de acțiuni.

Ultima versiune a programului a inclus 2 obiective de politică, 5 obiective specifice, 7 priorități și 27 de tipuri de acțiuni. Numărul obiectivelor specifice și a priorităților nu au suferit modificări

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

față de prima versiune, însă formularea acestora a fost îmbunătățită astfel încât să cuprindă rezolvarea a cât mai multor probleme din domeniul medical din zona programului.

Realizând analiza între prima și ultima variantă programului, se poate concluziona:

- În cea de-a două variantă a programului acțiunile au fost separate în acțiuni diferite, rezultând un număr mai mare de tipuri de acțiuni (exceptând faptul că în prezentul raport tipurile de acțiuni au fost grupate în funcție de obiectivul comun);
- Efectul pozitiv rezultat asupra populației și sănătății umane este mai ridicat în cea de-a două variantă a programului, datorită adăugării mai multor acțiuni, în mod special pentru FSE+;
- În niciuna dintre variantele programului nu s-a preconizat a fi generat un impact negativ semnificativ asupra obiectivelor relevante de mediu.

Comparând Alternativa „0” (situația în care nu se implementează programul) și varianta în care programul este implementat, rezultă că prin alegerea Alternativei 0 se pierde oportunitatea de investiții și de îmbunătățire a stării actuale a mediului, precum și de adresare a obiectivelor relevante de mediu (potențiale efecte pozitive semnificative și nesemnificative identificate).

2) Informarea și consultarea autorităților și publicului

Procedura de evaluare de mediu s-a desfășurat conform prevederilor H.G. nr. 1076/2004, iar considerațiile de mediu au fost integrate în program.

S-au realizat toate demersurile prevăzute de H.G. nr. 1076/2004 pentru consultarea autorităților, informarea și participarea publicului.

Procedura a început prin notificarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor de către Ministerul Fondurilor Europene (Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în prezent) la data de 19.05.2020 în vederea demarării evaluării de mediu pentru Programul Operațional Sănătate 2021-2027.

Pentru a stabili în ce măsură programul ar putea avea efecte semnificative asupra mediului s-a parcurs etapa de încadrare, în conformitate cu prevederile HG nr. 1076/2004. În urma parcurgerii acestei etape, cu consultarea autorităților interesate de implementarea programului în cadrul Comitetului Special Constituit, precum și informarea și consultarea publicului, MMAP a emis Decizia etapei de încadrare nr. 1 din 30.06.2020 conform căreia programul poate avea efecte semnificative asupra mediului fiind necesară continuarea procedurii de evaluare de mediu și elaborarea raportului de mediu.

Programul a suferit modificări în cadrul grupului de lucru al autorităților interesate de efectele implementării și a fost evaluat din punct de vedere al impactului asupra mediului în cadrul raportului de mediu.

În perioada 2020 - 2022 au avut loc 4 reuniuni ale grupului de lucru care au contribuit la definitivarea proiectul de program și elaborarea raportului de mediu, înainte de supunerea acestor documente dezbaterei publice.

Pe toată perioada de desfășurare a procedurii de evaluare de mediu, publicul a fost informat în conformitate cu obligațiile prevăzute de HG nr. 1076/2004, prin anunțurile în mass-media date de titular și prin afișarea pe pagina de internet a Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor a documentelor specifice procedurii de evaluare de mediu.

În timpul procedurii de evaluare de mediu MMAP a primit un singur comentariu la program de la o persoană fizică, având ca obiect includerea căminelor de bătrâni în lista obiectivelor eligibile pentru finanțare, observațiile fiind transmise titularului programului pentru formularea unui răspuns.

**MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURIILOR**

Dezbaterea publică a avut loc în 01.09.2022, în sistem hibrid, cei interesați având posibilitatea de a participa atât fizic la sediul titularului din str. Menuetului nr. 7, sector 1, București, cât și în sistem videoconferință.

La ședința de dezbatere publică nu au participat organizații neguvernamentale sau persoane fizice și nu s-au înregistrat observații cu privire la program sau raportul de mediu.

Titularul va supune adoptării Programul Operațional Sănătate 2021-2027 în forma avizată prin prezentul aviz de mediu și orice modificare a acestuia se va notifica în prealabil autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Prezentul aviz de mediu este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a programului, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Nerespectarea condițiilor prezentului aviz se sancționează conform prevederilor legale în vigoare.

Răspunderea pentru corectitudinea informațiilor puse la dispoziția autorităților competente pentru protecția mediului și a publicului revine titularului planului, iar răspunderea pentru corectitudinea lucrării de evaluare revine autorului acesteia, conform OUG nr.195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.265/2006, cu completările și modificările ulterioare.

Prezentul aviz de mediu poate face obiectul unei acțiuni în justiție în baza Legii Contenciosului Administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Avizul de mediu conține 22 de pagini și a fost redactat în 3 exemplare.

Director General
Ion Victor TĂRĂCUTA

22